



TOLGA KOMMUNE

Sentraladministrasjonen

Kommunal- og moderniseringsdepartementet,
Postboks 8112 Dep.
0032 OSLO

Dato: 27.02.2015

<i>Vår ref.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Saksbehandler</i>	<i>Deres ref.</i>
15/183-3	731/15	V00	Kari Sundmoen Jordet 62 49 65 09	

MELDING OM POLITISK VEDTAK - HØRING- FORENKLING AV UTMARKSFORVALTNING

Fra møtet i Kommunestyret den 26.02.2015, saksnr 10/15.

Det underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

1. Tolga kommune stiller seg positiv til departementets intensjon om at flere saker innen utmarksforvaltning skal behandles og avgjøres lokalt.
2. Faggruppens mandat har vært å foreslå tiltak som gjør at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling i forvaltning og saksbehandling, og at kommunene skal tildeles større ansvar og myndighet innen utmarksforvaltningen. Tolga kommune mener at rapporten i liten grad foreslår løsninger som bidrar til forenkling. Forslaget om utmarksstyrer vil svekke kommunens ansvar og myndighet. Konsekvensene av de foreslåtte tiltakene i forhold til ulike brukergrupper, interesser og naturmangfold er ikke vurdert, jf. mandatet
3. Tolga kommune mener en at de ulike plan og sektorer innen utmarksforvaltning på fylkesnivå må samordnes for å forenkle, samordne og gjøre forvaltningen mer helhetlig.
4. Større myndighetsutøvelse på kommunenivå vil betinge kompetanshevedende tiltak, og det vil måtte tilføres faglige ressurser til forvaltningen lokalt. Det må derfor følge økonomiske midler med ut til kommunene sammen med overføring av myndighet.

Med hilsen

Kari Sundmoen Jordet
Konsulent



Kopi:

Vedlegg: Særutskrift

Postadresse	Besøksadresse	Telefon	Telefaks	Org.nr:	940 192 404
2540 TOLGA	Kommunehuset	62 49 65 00	62 49 65 97	Bankgiro:	1885.06.01514
E-post: tolga.kommune@tolga.kommune.no				Postgiro skatt:	0827 5904369

SÆRUTSKRIFT – HØRING – FORENKLING AV UTMARKSFORVALTNING

Arkivsak: 15/183

Saksnr. Utvalg
10/15 Kommunestyret

Møtedato
26.02.2015

Utskrift sendes til:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet Postboks 8112 Dep. 0032 OSLO
Frist 27.02.2015.

Andre dokumenter i saken:

1. HØRING - FAGGRUPPERAPPORT "FORENKLING AV
UTMARKSFORVALTNINGEN", datert 15.12.2014
2. Høringsuttalelse fra USS, datert 06.02.2015

Saksopplysninger:

En faggruppe nedsatt av kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD), i samarbeid med Klima- og miljødepartementet (KLD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD), har avgitt sin rapport med forslag til tiltak for å forenkle utmarksforvaltningen.

Forslaget fra faggruppen skulle legge til grunn at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling i forvaltning og saksbehandling, og at kommunene skal tildeles større ansvar og myndighet innen utmarksforvaltningen.

Departementene ønsker at høringsinstansene gir synspunkter på de foreslåtte tiltakene i rapporten.

De ber spesielt om synspunkter på:

- ☐ Vil de foreslåtte tiltakene bidra til forenkling i utmarksforvaltningen?
- ☐ Er det andre tiltak som er viktige å få belyst og gjennomført?

Frist for tilbakemeldinger er satt til 27.februar 2015.

Rapporten kan lastes ned på KMDs nettsider:

http://www.regjeringen.no/upload/KMD/REGA/Rapporter_2014/Rapport_faggruppe_Utmarksforvaltning_2korr.pdf

Fra rapportens sammendrag:

Faggruppen mener at utmarksforvaltningen er kompleks og til dels utilgjengelig for brukerne. Utmarksforvaltningen fremstår som sektorstyrt, ressurskrevende og lite helhetlig.

- ☐ Det er en rekke særorganen i utmarksforvaltningen i tillegg til kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn.
- ☐ Den rettslige reguleringen av utmarka er fragmentert.
- ☐ Det er uklar fordeling av ansvar og myndighet mellom sektorer og beslutningsnivåer.
- ☐ Det er uklare og ofte lite forenlige mål på nasjonalt nivå.

Faggruppen foreslår en del prinsipper som bør legges til grunn for tiltakene:

- ☐ Kommunene bør tillegges mest mulig oppgaver. De må ha tilstrekkelig kapasitet, relevant kompetanse og distanse i forvaltningen. Kommunene må ha arealmessig størrelse tilpasset naturressursen, spesielt der det er nasjonale og internasjonale forpliktelser.
- ☐ Kommunene må ha tilstrekkelig politisk og økonomisk handlingsrom der også roller og ansvar i utmarksforvaltningen er avklart.
- ☐ Relaterte oppgaver bør i størst mulig grad samles i ett forvaltningsorgan.
- ☐ Fylkesmannen bør ha ansvaret for statlig samordning, spisskompetanse og legalitetskontroll.

Faggruppen mener at en varig forenkling av utmarksforvaltningen krever grunnleggende tiltak. Det foreslås følgende:

- ☐ Kommunene bør overta forvaltning av verneområder som i sin helhet ligger i kommunene, samt flere fiske- og viltoppgaver. Det gis mulighet til delegasjon i verneområder. Rapporteringssystemer integreres i etablerte systemer.
- ☐ Det bør etableres strategiske utmarksstyrer med ansvar for store verneområder og villreinforvaltning i områder der det er villrein.
- ☐ Kommunene bør ha førstelinjeansvar for alle saker i utmarksforvaltningen, og det bør utarbeides en samlet IKT-løsning for brukerhenvendelser.
- ☐ Det bør utvikles en tydeligere rolle- og arbeidsdeling mellom Statens naturoppsyn og forvaltningsmyndighetene. Fjelltjenesten bør overføres til Statens naturoppsyn.

Utmarkskommunenes sammenslutning (USS) har uttalt seg i saken. Hele uttalelsen kan lese på <http://www.lundogco.no/USS/>.

Et utdrag av USS sin uttalelse:

USS' kan ikke se at det er grunnlag for å oppstille en forutsetning om større kommuner for å overføre ansvar og myndighet til kommunene. USS premiss for nærværende høringsuttalelse er uansett at mer ansvar og myndighet kan legges til kommunene slik kommunene er organisert i dag, og at tiltakene som er foreslått ikke forutsetter en kommunereform, slik rapporten legger opp til tross avgrensningen mot arbeidet med en kommunereform.

USS har vært og er positiv til departementets intensjon om forenkling og mer lokal forvaltning av utmarksressursene. Prinsippene som har ligget til grunn for faggruppens forslag til tiltak, er USS enig i, men USS mener at tiltakene så langt ikke er grundig nok utredet.

USS' syn er at finansieringen av de foreslåtte tiltakene er for dårlig utredet og beskrevet for kommunenes del. Ved gjennomføringen av faggruppens forslag om å tilby ansvaret for verneområder innenfor en enkelt kommune, har for eksempel Miljødirektoratet lagt opp til at kommunen må finne nødvendige ressurser til dette arbeidet i allerede pressede kommunebudsjetter.

USS foreslår at NOU 2007: 13 følges opp med konkrete tiltak for gjennomføring av lokal forvaltning av utmarka i Nordland og Troms, i tråd med prinsippene i utredningen kapittel

14. USS foreslår videre at de tiltakene og grepene som er foreslått for verneområdestyrene i Riksrevisjonens rapport følges opp.

Saksvurdering:

For befolkningen vil det sannsynligvis oppfattes positivt å kun ha et forvaltningsorgan som kontaktpunkt i alle saker vedrørende utmark. Det er også ønskelig at flest mulig av beslutninger vedrørende bruk av og tiltak i utmark treffes ute i kommunene, der lokalkunnskapen er størst. Dette vil medføre større utøvelse av lokaldemokrati og styrking av kompetanse og fagmiljø lokalt.

Dette betinger imidlertid at det er en reell myndighetsoverføring ut til kommunene, slik at ikke kommunene blir et ekstra ledd og fungerer som «postkasse» for beslutninger som skal treffes på høyere nivå.

En overføring av mer myndighet til kommunene må nødvendigvis medføre økt bruk av ressurser på utmarksforvaltning lokalt. Kommuneøkonomien er i mange tilfeller svært anstrengt, med nedskjæringer på de fleste sektorer. For å sikre nødvendig kompetanse og ressurser må det derfor følge med midler til utmarksforvaltning.

Det sies i rapporten at den nasjonale politikken på utmarksområdet skal samordnes og bli mer tydelig. Det er positivt å få samordnet politikken sentralt, men det kan også medføre mindre lokalt handlingsrom innenfor fagfeltet. Uansett forenkling av forvaltningen, må de ulike interessene avveies i sakene, og sektorinteressene bør fortsatt bli hørt i de fleste saker som vedrører utmark.

Overføring av myndighet til kommunene betinger iverksetting av kompetansetiltak. Dette er også beskrevet i rapporten. Små kommuner vil ikke uten videre kunne påta seg nye oppgaver uten kompetanseheving og tilføring av ressurser. Det kan også være problematisk å få tilstrekkelig avstand i forvaltningen i små kommuner. Dette innebærer at det kan være behov for samarbeid på tvers av kommunegrenser.

Enkelte problemstillinger kan dukke opp med mange års mellomrom. Det kan f.eks være vernesaker som det i utgangspunktet nødvendigvis ikke er spisskompetanse på i kommunen. For en lokal saksbehandler vil det innebære tid og ressursbruk for å sette seg tilstrekkelig inn i fagområdet i forhold til fagkompetanse på fylkesnivå/regionnivå. For å kunne drive god saksbehandling er det viktig med erfaring fra en viss mengde saker av samme type. En måte å løse dette på er samarbeid på tvers av kommunegrenser.

Rådmannen i Tolga mener de foreslåtte tiltakene kan bidra til at brukerne opplever en forenkling av saker vedrørende utmark.

For forvaltningen er en i tvil om det vil medføre noen forenkling. Sektorinteresser vil fortsatt måtte høres og innspill avveies i de enkelte sakene, og lokal forvaltning kan i noen tilfelle medføre en større mengde vedtak som påklages til høyere instans. For det offentlige totalt sett vil en forenkling som foreslått sannsynligvis medføre høyere kostnader med oppbygging av nødvendig kompetanse ute i de enkelte kommunene.

I dag er mange oppgaver innen utmarksforvaltningen fordelt mellom Fylkesmannen og Fylkeskommunen. På for eksempel viltforvaltning er jaktbare arter lagt til fylkeskommunen, mens ikke-jaktbare arter og rovviltforvaltning er tillagt Fylkesmannen. Dette er etter

rådmannen syn ikke en god modell. Samme fagfelt bør ligge til samme instans, og dette burde etter rådmannens syn vært tillagt Fylkesmannen.

Innstilling:

1. Tolga kommune stiller seg positiv til departementets intensjon om at flere saker innen utmarksforvaltning skal behandles og avgjøres lokalt.
2. Tolga kommune slutter seg til prinsippene som ligger til grunn for og tiltakene for en varig forenkling av utmarksforvaltningen som foreslås av faggruppa.
3. Tolga kommune mener en at de ulike sektorer innen utmarksforvaltning på fylkesnivå må samordnes for å forenkle, samordne og gjøre forvaltningen mer helhetlig.
4. Større myndighetsutøvelse på kommunenivå vil betinge kompetansehevende tiltak, og det vil måtte tilføres faglige ressurser til forvaltningen lokalt. Det må derfor følge økonomiske midler med ut til kommunene sammen med overføring av myndighet.

Kommunestyret behandlet saken i møte 26.02.2015 :

Forslag fra Jo Esten Trøan, SP:

«Faggruppens mandat har vært å foreslå tiltak som gjør at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling i forvaltning og saksbehandling, og at kommunene skal tildeles større ansvar og myndighet innen utmarksforvaltningen. Tolga kommune mener at rapporten i liten grad foreslår løsninger som bidrar til forenkling. Forslaget om utmarksstyrer vil svekke kommunens ansvar og myndighet. Konsekvensene av de foreslåtte tiltakene i forhold til ulike brukergrupper, interesser og naturmangfold er ikke vurdert, jf. mandatet.»

Forslag fra Bjørnar Tollan Jordet, SV om at punkt 1 og 4 i rådmannens forslag opprettholdes.

Forslag fra Anne Buttingsrud, SP om at punkt 3 i rådmannens innstilling opprettholdes

Forslag fra Ragnhild Aashaug, SP om at J E Trøan sitt forslag settes opp mot rådmannens punkt 2 i innstillingen.

Avstemning:

Forslag fra Jo Esten Trøan settes som nytt pkt 2, resten av innstillingen som den står.

Pkt 1; som i innstillingen, enstemmig vedtatt.

pkt 2; Jo Esten Trøans forslag mot innstillingen; Trøans forslag enstemmig vedtatt.

Pkt 3: Redaksjonell endring. Enstemmig vedtatt

Pkt 4: Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret 26.02.2015:

1. Tolga kommune stiller seg positiv til departementets intensjon om at flere saker innen utmarksforvaltning skal behandles og avgjøres lokalt.
2. Faggruppens mandat har vært å foreslå tiltak som gjør at brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling i forvaltning og saksbehandling, og at kommunene skal tildeles større ansvar og myndighet innen utmarksforvaltningen. Tolga kommune mener at rapporten i liten grad foreslår løsninger som bidrar til forenkling. Forslaget om

utmarksstyrer vil svekke kommunens ansvar og myndighet. Konsekvensene av de foreslåtte tiltakene i forhold til ulike brukergrupper, interesser og naturmangfold er ikke vurdert, jf. mandatet

3. Tolga kommune mener en at de ulike plan og sektorer innen utmarksforvaltning på fylkesnivå må samordnes for å forenkle, samordne og gjøre forvaltningen mer helhetlig.
4. Større myndighetsutøvelse på kommunenivå vil betinge kompetansehevende tiltak, og det vil måtte tilføres faglige ressurser til forvaltningen lokalt. Det må derfor følge økonomiske midler med ut til kommunene sammen med overføring av myndighet.